

Sokraten

BOKTIPS

18 myter om Freud och vägen framåt

Författare: Billy Larsson
 Förlag: Lava förlag
 Recensent: Teresia Vargas Fridh

Sigmund Freud har betytt oerhört mycket för att sätta psykologin på kartan. Nästan alla jag stöter på utanför mitt arbetsområde som psykolog, vet minst en sak om psykologi och det är att Sigmund Freud var en som kunde något inom området.

Precis som Billy började jag mina akademiska studier på 80-talet, men då inom humaniora. Där läste vi inte Freud, men väl Alice Miller, Jacques Lacan och andra som byggt en del av sina teorier på Freuds tänkande. Billy inledde inte heller sin akademiska bana inom psykologin, men till skillnad från mig läste han Freud.

Det som redan från start imponerar med 18 Myter om Freud är den stora kunskap om ämnet Billy besitter. Trots mitt omedelbara positiva intryck hade jag inte räknat med att den skulle vara så väl och brett underbyggd. Det skulle kunna bli en avhandling till om Billy önskade.

De myter om Freud Billy tar upp är myter som många – även icke-psykologer – känner till och jag är helt enig med bokens baksidestext att den vänder sig till ”...alla som vill veta hur en modern syn på Freud kan se ut.” Boken har ett tilltalande språk och läsaren dras in i berättelsen. Det är spännande.

Jag själv var långt ifrån medveten om att mycket av det mest grundläggande i Freuds arbete inte håller för en närmare granskning idag. Att själva Freud på sin tid motsade sig själv i brev, anteckningar och samtal, samt att levnadstecknare och andra som forskat vidare kring hans teorier förstärkt detta. Jag trodde att Freud var en framgångsrik behandlare och moraliskt föredömlig.

Jag fullkomligt älskar att Billy använder sig av några av mina favorittänkare såsom Jurgen Habermas och Poul Ricouer för att problematisera ämnet psykoanalys och vetenskapliga teorier där det personliga tolkandet är överordnat empirin. Det sätter ljuset på det som jag tänker var en av Freuds styrkor, att bidra till tilltalande teorier om vårt varande. Där reflektion och introspektion kunde leda till oändliga tolkningar och förklaringsmodeller. En dos sexualitet på det och Freud hade skapat sig ett varumärke som skulle visa sig hålla länge.

Som gammal filmvetare uppskattar jag då Billy ger sig in i hur man använt Freuds teorier i litteraturlanalys. På samma sätt kan man också tolka film. Billy skriver att *”värdet av freudinspirerat tolkande är en spridd föreställning”*. Då man letar efter möjliga tolkningsmodeller till ett visst agerande eller drivkraft hos en fiktiv karaktär, lämpar sig Freuds många tolkningar av den mänskliga naturen. Hans beskrivningar av hur vi fungerar, med våra undermedvetna önskningar och fador. Vad man än letar efter kommer man att finna något användbart citat att använda. Jag minns själv en D-uppsats jag skrev, där Alice Millers tolkning av orsaken till sexuellt utlevande självskadebeteende fick ge en förklaring till drivkraften hos en av de kvinnliga karaktärerna i en film av Arne Ragneborn.

Den här boken är rolig oavsett hur mycket kunskap man har om Sigmund Freud, så länge man har någon form av nyfikenhet på den påverkan han trots allt haft på det tjugonde århundradet. Den är dessutom mycket bra skriven av en författare som förmår göra komplicerade teorier begripliga, och framstår som mycket kunnig inom området. Det känns att det är någon som verkligen kan sitt ämne som skrivit den.

Glad

MIDSOMMAR

önskar vi på redaktionen